Forenklinger ved CPU Simuleringen

Iforhold til vår forenklede simulering er de fleste CPUer som Intel og AMD mer komplekse:

- Instruksjoner bruker mer tid enn en CPU-sykel på å utføres
- Hver instruksjon hentes inn fra RAM før den utføres (ikke ROM)
- En x86-instruksjon deles inn i flere små deler (mikro-operasjoner), uops

CPU-løkke (hardware-nivå)

Pseudo-kode for den evige hardware-løkken som CPU'en kjører:

```
while(not HALT)
{
   IR = mem[PC];    # IR = Instruction Register
   PC++;            # PC = Program counter
   execute(IR);
   if(InterruptRequest)
   {
      savePC();
      loadPC(IRQ); # IRQ = Interrupt Request
                   # Hopper til Interrupt-rutine
   }
}
```

Pipelining

En instruksjon kan deles inn i flere deler, stages, 14 er vanlig i Intel-CPUer.
Eksempel med 4 stages:

- Fetch (hent instruksjonen fra RAM)
- Decode (hvilke knapper skal trykkes på i ALU og Datapath)
- Execute (utfør instruksjonen)
- Write (skriv resultater til RAM)

Tid spares ved at neste instruksjon starter før den første er ferdig.

Pipelining

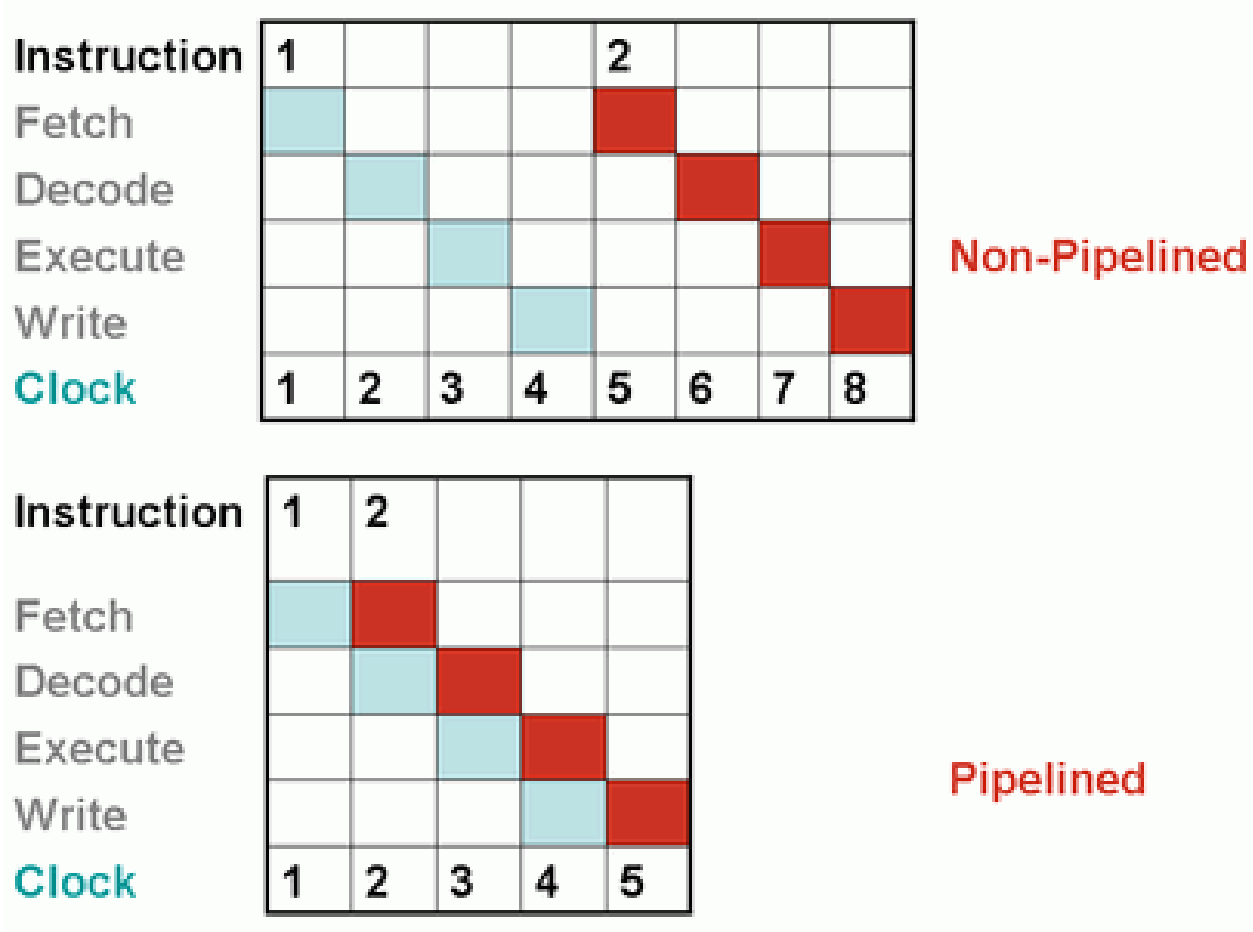

Intel mikroarkitekturer

En mikroarkitektur er hvordan et instruksjonsett er implementert i en CPU.

År	arkitektur (CPU)	pipeline stages	Max MHz	nm
1978	8086	2	5	3000
1985	486	5	33	1000
1995	P6 (Pentium Pro)	14	450	250
2000	NetBurst (Pentium 4)	20	2000	180
2004	NetBurst (Pentium 4)	31	3800	90
2011	Sandy Bridge (core i7)	14	4000	32
2015	Skylake (core i7)	14	4200	14
2019	Cascade Lake (core i9)	14	4400	14

Superscalar arkitektur

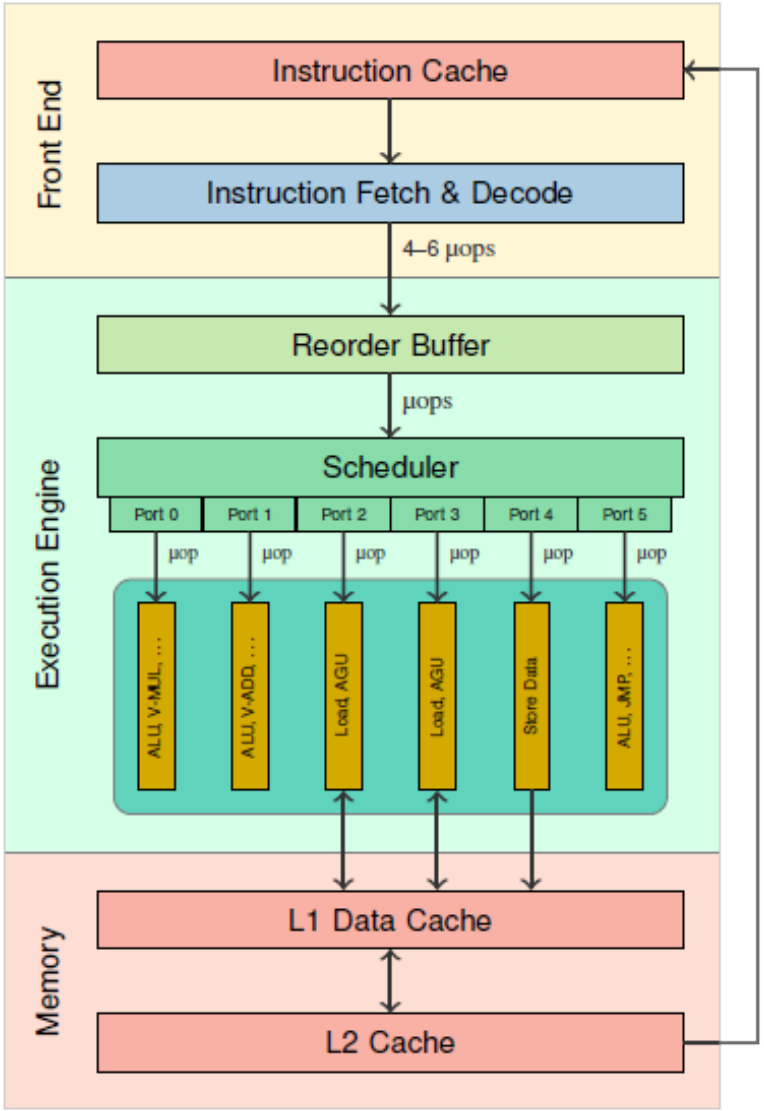

Superscalar arkitektur

- En skalær prosessor utfører instruksjoner en for en (som simuleringen)
- En superskalær prosessor har flere parallelle enheter som utfører mikro-operasjoner
- For eksempel 2 ALUer, 1 FPU, load, store
- Utfører operasjoner samtidig
- Operasjoner kan utføres out-of-order (i en annen rekkefølge enn det sekvensielle programmet tilsier)

Intel Core 2

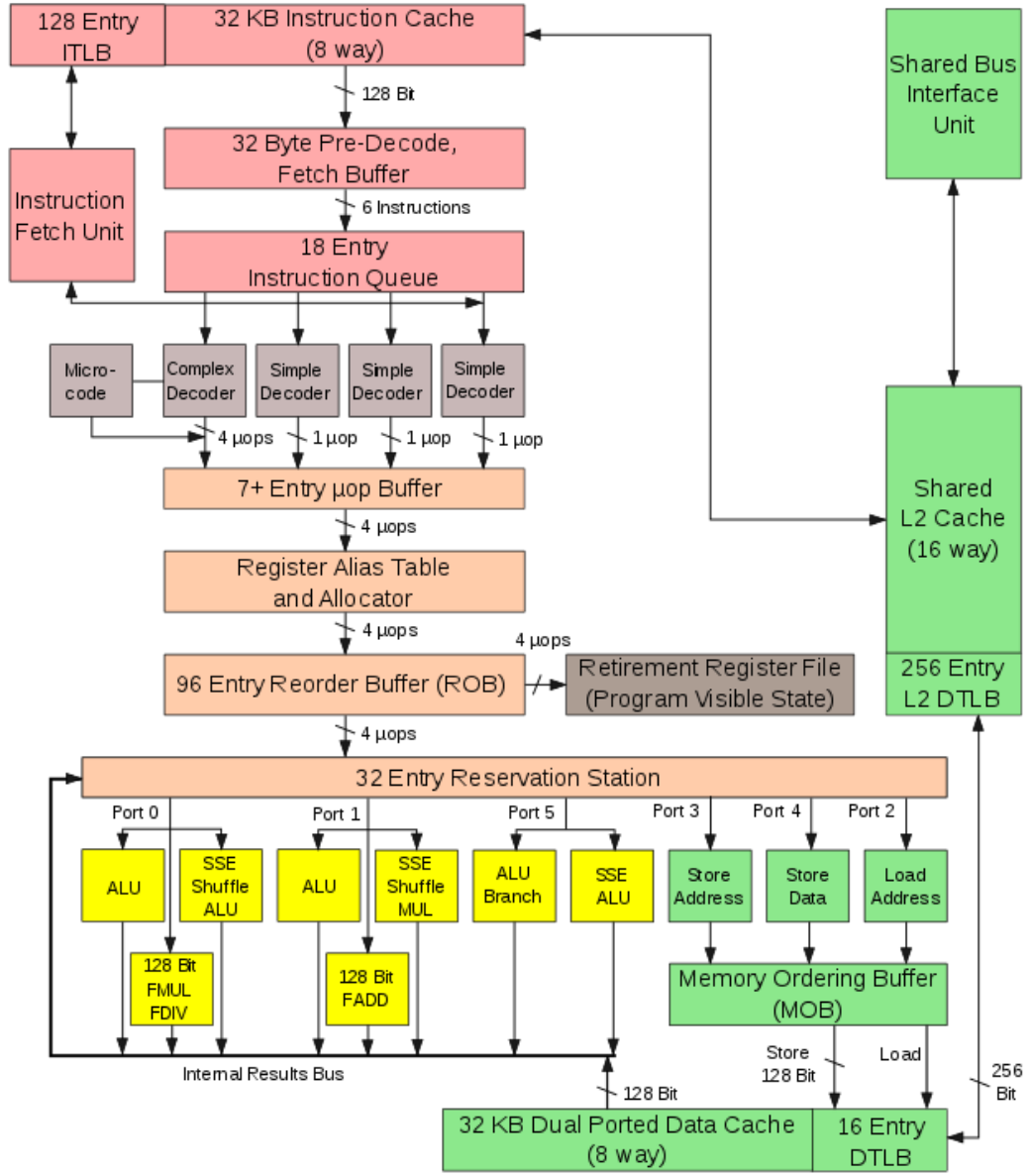

Intel Core 2 Architecture

branch prediction

- Ved en branch i programmet (if-test), vet man ikke hva neste instruksjon er
- Stort problem for pipelining, må vente på resultatet fra forrige instruksjon
- Gjetter, basert på erfaring, hvilken branch (gren) som følges i programmet og utfører den
- Speculative execution, må gjøres om hvis feil
- I et superskalær arkitektur kan begge grener delvis utføres på forhånd

Meltdown

- Et hardware-sikkerhetshull funnet i 2018
- Rammet Intel, ARM og IBM-prosessorer
- Meltdown utnytter at både koden som sjekker om prosessen kan lese fra RAM og lesingen fra RAM delvis utføres
- Meltdown kan dermed lese data fra andre prosesser som er cache't men ennå ikke fjernet pga feil branch
- Spectre brukte lignende metoder til å lese passord og sensitive data
- Betegnet som sikkerhets-katastrofe
- Både CPU design og operativsystemer ble endret for å hindre Meltdown og Spectre i å virke

Viktig å huske fra datamaskinarkitektur

- Alt CPU'en gjør er å slavisk utføre maskininstruksjoner en for en i en evigvarende løkke
- Ingen en til en forbindelse mellom instruksjoner i høynivkode og maskinkode
- En linje kode i høynivåspråk fører ofte til mange maskininstruksjoner i det kompilerte programmet

CPU-løkke (hardware-nivå)

Pseudo-kode for den evige hardware-løkken som CPU'en kjører:

```
while(not HALT)
{
   IR = mem[PC];    # IR = Instruction Register
   PC++;            # PC = Program counter
   execute(IR);
   if(InterruptRequest)
   {
      savePC();
      loadPC(IRQ); # IRQ = Interrupt Request
                   # Hopper til Interrupt-rutine
   }
}
```